

Makro Not: Kasım'da cari açığındaki artış, dış ticaret açığındaki daralma ile yavaşladı...

Kasım'da ihracat yıllık artışının (altın ve motorlu kara taşıtları) ithalatın üzerinde gerçekleşmesinin etkisiyle dış ticaret açığındaki daralma (%-6,4) ve "doğrudan yatırımlar, portföy yatırımları ve diğer yatırımlara ilişkin yatırım geliri ve giderlerini içeren" birincil gelir dengesindeki düşüş (%-27) cari işlemler açığı üzerinde pozitif katkı sağladı.

Buna karşın, seyahat gelirlerindeki yıllık %14 ile taşımacılık gelirlerindeki %12 azalış bu iyileşmeyi sınırladı. Bunun neticesinde cari açık, Kasım'da 2,3 milyar \$, yıllıklandırılmış açık rakamı ise 33,7 milyar \$ oldu. 12 aylık kümülatif enerji hariç cari açık rakamı ise 9,5 milyar \$ ile Şubat 2014'ten bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Enerji ve altın hariç cari açık rakamı da 12,3 milyar \$ ile yükseliş eğiliminde.

Finansman tarafına bakıldığında; Kasım'da DİBS'den çıkışlar sürerken, hisse tarafında çıkış daha sınırlı. Doğrudan yatırımlar zayıf. Reel sektör yurt dışından borçlanmasına devam ediyor. Net hata noksan girişi 2,7 milyar \$ ile yüksek olurken, TCMB rezervleri 0,8 milyar \$ azaldı.

2016 sonu cari açık tahminimiz 34 milyar \$ ile milli gelirin yaklaşık %4'ü.

2017 yılında petrol fiyatlarındaki yükseliş, ılımlı iç talep koşulları, turizm ve sermaye akımlarındaki gelişmeler cari açık üzerinde risk oluşturabilecek faktörler. AB'deki ılımlı toparlanma ise ihracatı destekleyecek bir gelişme olacaktır.

*****

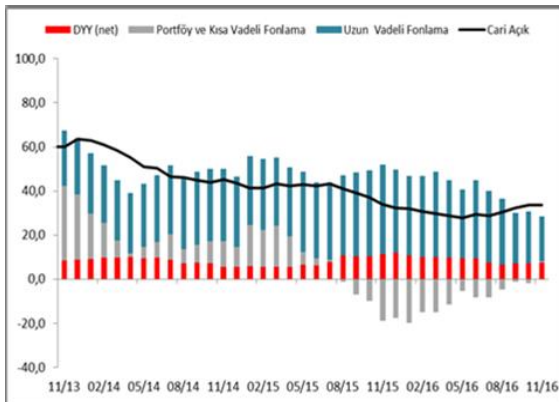
Ocak-Kasım döneminde cari denge 28,6 milyar \$ açık verdi. Seyahat gelirleri yıllık %29 daralarak 18,0 milyar \$'a geriledi. 2016 sonunda seyahat gelirleri rakamı OVP'de öngörülen 18,6 milyar \$'ın bir miktar üzerinde gerçekleşebilir gözüküyor. Turist sayısı aynı dönemde %30 azaldı; ülke bazında Rusya'dan gelen turist sayısı %77, Almanya %30 azaldı.

Finansman tarafında;

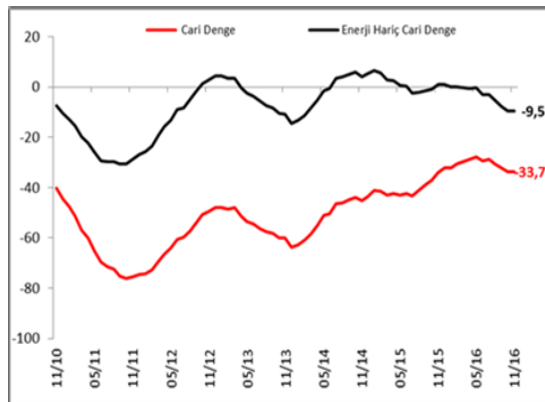
- **Doğrudan yabancı yatırımlar (DYY):** Kasım'da net DYY girişi 0,4 milyar \$, Ocak-Kasım 6,1 milyar \$ (Ocak-Kasım 2015: 10,6 milyar \$).
- **Hisse Senedi ve DİBS:** Kasım'da DİBS ve hisse senedi piyasasından toplam 2,3 milyar \$ ile Temmuz 2013'ten bu yana en yüksek aylık çıkış görüldü; 0,5 milyar \$'ı hisseden, 1,8 milyar \$'ı DİBS'ten çıktı. Ocak-Kasım döneminde ise hisse senedi ve DİBS piyasası toplam giriş 1,9 milyar \$ oldu (2015 aynı döneminde 8,6 milyar \$ çıkış yaşanmıştı). Aralık'ta da TCMB verisine göre 0,1 milyar \$ ile sınırlı giriş oldu.
- **Bankalar:** Bankalar; yurt dışından Kasım'da nette 0,1 milyar \$ borçlanırken, Ocak-Kasım'da nette 2,2 milyar \$ ile borç ödeyici oldu (Ocak-Kasım 2015 nette 5,5 milyar \$ borçlanmıştı).
- **Reel sektör:** Kasım'da yurt dışından nette 0,7 milyar \$ kredi kullandı. Ocak-Kasım: +11,4 milyar \$ (Ocak-Kasım 2015: 10,4 milyar \$).
- Yurt dışında ihraç edilen tahvillerde bankalar nette 0,5 milyar \$ geri ödeyici olurken, diğer sektörler ise 0,5 milyar \$ borçlandı. Yurtiçi bankaların yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları nette 0,8 milyar \$, yurtdışı bankaların yurtiçi bankalardaki mevduatları ise nette 1,2 milyar \$ arttı.
- **Net hata noksan kalemine** ise Kasım'da 2,7 milyar \$ giriş görüldü. Ocak-Kasım: 9,6 milyar \$

Bunun neticesinde; rezervler Kasım'da 0,8 milyar \$ azalırken, Ocak-Kasım döneminde 7,8 milyar \$ arttı.

Cari Açığın Finansmanı (milyar \$, 12 aylık kümülatif)

Cari Denge, Enerji Hariç Cari Denge (milyar \$, 12 aylık kümülatif)

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.

Ekonomikarastirmalar@akbank.com

Dr. Fatma Melek – Baş Ekonomist

Fatma.Melek@akbank.com

Dr. Eralp Denktas, CFA

Eralp.Denktaş@akbank.com

M. Sibel Yapıcı

Sibel.Yapici@akbank.com

Meryem etinkaya

Meryem.Cetinkaya@akbank.com

YASAL UYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği velhasıl her ne Őekil , suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İç bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya g¼ncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlardan Akbank TAş, Ak Yatırım Ař ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAş ve Ak Yatırım Ař her an, hiçbir Őekil ve surette ¼n ihbara ve/veya ihtara gerek kalmaksızın s¼z konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldırabilir. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olan iç bu rapor ve yorumlar, kapsamı bilgiler, tavsiyeler hiçbir Őekil ve surette Akbank TAş ve Ak Yatırım Ař'nin herhangi bir taahh¼d¼n¼ tazammum etmediğinden, bu bilgilere istinaden her t¼rl¼ ¼zel ve/veya t¼zel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, geerleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her t¼rl¼ riskler bizatihi bu kişilere ait ve raci olacaktır. Hiçbir Őekil ve surette ve her ne nam altında olursa olsun, her t¼rl¼ geek ve/veya t¼zel kişinin, gerek doğrudan gerek dolayısı ile ve bu sebeplerle uğrayabileceği her t¼rl¼ doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, velhasıl her ne nam altında olursa olsun uğrayabileceği zararlardan hiçbir Őekil ve surette Akbank TAş, Ak Yatırım Ař ve çalışanları sorumlu tutulamayacak ve hiçbir Őekil ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAş, Ak Yatırım Ař ve çalışanlarından talepte bulunulmayacaktır. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler “yatırım danışmanlığı” hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iç bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmeti bir s¼zleřme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. "Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portf¼y y¼netim Őirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile m¼řteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı s¼zleřmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel g¼r¼řlerine dayanmaktadır. Bu g¼r¼řler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir."

AKBANK

Ekonomik Araştırmalar